

Magyarország felszabadítása 1945 március-április 4.

(idézet: Magyarország történeti kronológiája 1944-1970)

március 3. Megalakul Budapesten a Magyar Radikális Párt. (A párt ideiglenes intéző bizottságának elnöke: Csécsy Imre.)

március 4. A debreceni hadifogolytáborban megszervezik a demokratikus honvéd hadsereg első alakulatát, a 6. gyaloghadosztályt.

március 6. Romániában Petru Groza miniszter elnökségével demokratikus kormány kerül hatalomra. — A német „Dél”-hadseregcsoport a Balaton északi partján támadást indít a 2. és 3. Ukrán Front csapatai ellen. (A második világháború utolsó német ellentámadása.)

március 7. Joszip Broz Tito elnökletével Belgrádban hivatalba lép Jugoszlávia ideiglenes kormánya. (A londoni jugoszláv emigráns kormány megszűnik.)

március 9. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt tanácskozó bizottságának együttes ülése. (Elfogadja a földreform-javaslatot.)

március 13. Észak-Erdélyben megszűnik a szovjet katonai közigazgatás, helyét a román közigazgatás veszi át.

március 16. Megindul a Vörös Hadsereg utolsó magyarországi nagy támadása a Nyugat-Dunántúl térségében. — Erkel Ferenc Bánk bán című operájának előadásával megnyitja kapuit a budapesti Magyar Állami Operaház.

március 17. A minisztertanács elfogadja a földreformról szóló 600/1945. számú rendeletet. (Teljes egészében elkobzandó a háborús bűnösök, a nyilas és más nemzetiszocialista vezetők és a Volksbund tagok földbirtoka; megváltás ellenében igénybe kell venni a 100 holdon felüli úri és a 200 hold feletti paraszti birtokokat; az 1000 holdnál nagyobb birtokok teljes egészükben kisajátítandók; a gazdasági cselédek és a mezőgazdasági munkások mellett birtokuk kiegészítésére a szegényparasztok is földhöz juttatandók. A rendelet végrehajtását az Országos Földbirtokrendező Tanács különböző szintű szervei és a községi földigénylő bizottságok hatáskörébe utalja.)

március 20. A Vörös Hadsereg utászai átadják a személyforgalomnak az ideiglenesen helyreállított budapesti Ferenc József- (ma Szabadság) hidat és a margitszigeti „Manci”-hidat.

március 21. A Szovjetunió 20 ezer tonna élelmiszert és 100 millió pengő kölcsönt ad Magyarországnak.

március 23. A Vörös Hadsereg felszabadítja Székesfehérvárt és Veszprémet. — A Groza-kormány Romániában elrendeli az 50 hektárnál nagyobb földbirtokok felosztását.

március 24. A Függetlenségi Front budapesti lapja, a Szabadság hírül adja, hogy Balmazújvárosban (Hajdú vm.) hozzákezdtek 3400 kát. hold föld felosztásához. — A Magyar Kommunista Párt csepeli szervezete május 1. megünneplésére pártépítési és újjáépítési versenyre hívja fel a budapesti pártszervezeteket.

március 25. Megindul Budapesten a Szabad Nép, a Magyar Kommunista Párt központi napilapja. (Főszerkesztő: Révai József.) — Megindul a forgalom az ideiglenesen helyreállított budapest-déli összekötő vasúti hídon.

március 26. K. J. Vorosilov marsall elnökletével a magyarországi Szövetséges Ellenőrző Bizottság megtartja első ülését Debrecenben.

március 27. Megindul Budapesten a Nemzeti Parasztpárt központi napilapja, a Szabad Szó. (Főszerkesztő: Darvas József.)

március 28. A Vörös Hadsereg elfoglalja Győrt és Komáromot. — Az újjászervezett Budapesti Nemzeti Bizottság első ülése. (Elnök: Szakasits Árpád, titkár: Kállai Gyula.)

március 29. Pusztaszeren (Csongrád vm.) ünnepélyes keretek között megkezdődik a földreform-rendelet végrehajtása. — Az Ideiglenes Nemzeti Kormány közzéteszi 751/1945. számú rendeletét. (Az Országos Gazdasági Tanács felállításáról.) — Szálasi „nemzetvezető” és közvetlen munkatársai (mintegy 218 személy) vonaton elhagyják Kőszeget, és Dél-Német országba menekülnek.

március 30. Megindul Budapesten a Kis Újság, a Független Kisgazdapárt központi napilapja. (Felelős szerkesztő: Deseffy Gyula gr.) — A bukaresti rádió megkezdí naponkénti 1 órás magyar adását.

április 1. A Vörös Hadsereg felszabadítja Sopront, Nagykanizsát, 2-án Mosonmagyaróvárt. — Megnyitják az ideiglenes Petőfi-hidat.

április 2. Megválasztják az Ideiglenes Nemzetgyűlés budapesti tagjait. (A képviselők megoszlása: Magyar Kommunista Párt 26; Szociáldemokrata Párt 26; Független Kisgazdapárt 16; Polgári Demokrata Párt 6; szakszervezeti képviselő 22; pártönkívüli 8.)

április 3. Közzéteszik Romániában a kolozsvári főispáni hivatal rendeletét, amely szerint a hatóságok kötelesek a kisebbségi nyelven írott beadványokat elfogadni, ahol a lakosság 90%-a azonos nyelvű, ott a hivatalos jegyzőkönyvekben is ezt a nyelvet használni; elrendeli a kétnyelvű feliratokat a postánál és a vasútnál is.

április 4. A Vörös Hadsereg felszabadítja Nemesmedvest (Vas vm.). (A Vörös Hadsereg jelentése: 194 napos küzdelem után az utolsó német egységeket is kiverték az ország területéről. 1946-ban készített összegezés szerint a háborús károk össz-szege kerekén 22 milliárd pengő. Ez Magyarország 1938. évi nemzeti jövedelmének kb. ötszöröse; a nemzeti vagyon mintegy 40 %-a semmisült meg.) — Az Országos Földbirtokrendező Tanács első ülése. (A Tanács tagjai: Veres Péter, Nemzeti Parasztpárt; Nagy Ferenc és Kerék Mihály, Független Kisgazdapárt; Donáth Ferenc, Magyar Kommunista Párt; Takács József, Szociáldemokrata Párt.)